

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

Kilencvenéves lenne a rendőr, aki már életében legenda volt

- Megemlékezés dr. Dobos János r. ezredesről

Szerző:

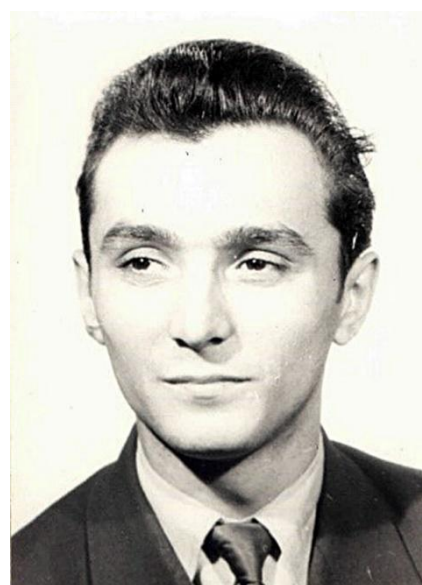
Dr. Kovács Gyula LL. M.

Budapest, 2025, június 15.

I. In medias res - A Kékfény vagánya¹

A „*Híres bűnügyek, híres kriminalisták*”, és ezen belül dr. Dobos János, több mint egy évtizede ’*tan-tárgy*’ a Károli Gáspár Református Egyetem (KRE) Állam- és Jogtudományi Kar (ÁJK) Bűnügyi szakjogász (BSZJ) szakirányú továbbképzésén. Most, a hétvégi emléktábla-avatásra² készülve, rendeztettem a soraimat, és eszembe ötlött az a 2015. szeptember 19-én megjelent Legát-cikk³, amely számos háttérinformációt tartalmazott: például Dobos „*víz alá nyomásának*”⁴ [értsd a Rendőrtiszti Főiskolára (RTF) száműzésének], valamint az 1991-es, váratlan nyugállományba helyezésének indokát.

„*A Kék fény vagánya*” előtörténete is megér egy misét: a kitűnő tollú Legát Tibor eredetileg egy ’*lehúzó*’ cikket készült írni Dobos Jánosról. A fő problémája az volt, hogy 2015-ben, a rendszerváltoztatás után 25 esztendővel, milyen alapon jelenik meg egy emlékkönyv a „*pártállami*” és „*cigányozó*” Dobosról? Ezen felhorgadva, Legát mester lelkesen gyűjtötte a kompromittáló anyagokat, és bőszen kutatta a személyi bizonyítékforrásokat. Így jutott el a „*kékfényes*” Szabó Lászlóhoz⁵, Tonhauser Lászlóhoz⁶, Kovács Lajoshoz⁷, Bárdy Tiborhoz⁸ (egykori kollégák, pontosabban Dobos beosztottjai), valamint hozzám. Jómagam 1989 szeptemberétől Dobos hallgatója voltam az RTF-en, illetve a kérdéses Emlékkönyv szerkesztője és egyik szerzője - ez utóbbi minőségemben, Legátnak újszólván megkerülhetetlen.

Dr. Dobos János (1957)
Forrás: Bárdy Tibor/Fotó: ismeretlen

A „*Kékfényes*” Szabó László nem reflektált Legát megkeresésére (nota bene: a cikk megjelenését követő szűk két hónappal később hunyt el). Tonhauser ezredes nyilvánosan, úgy általában nem állt szóba senkivel, ha szakmai témáról esett szó, így mint riportalany, ugyancsak ’*ugrott*’. ’*Döglött* aktás’ Kovács ezredes (a mi jó Lajosunk) pedig kifejezetten csak Legáttal nem állt szóba, sőt, ha jól emlékszem, Bárdy ezredesen keresztül ’*üzent*’ neki (hogy mit, azt borítsa a feledés jótékony homálya). Végül Tibi bácsi (mint mindig), Dobos egykori spanja, szívbeli jóbarátja, aki Terikével, Dobos özvegyével⁹ a haláláig tartotta a kapcsolatot, beadta a derekát. Tibi bácsi és Legát közti hosszú

¹ A „*Kékfény vagánya*” elnevezést Legát Tibor: „*A Kék fény vagánya - Dobos János kalandos élete*” című írásából plagizáltam, amely a *Magyar Narancs* 2015. szeptember 19-i online számában jelent meg.

² Az emléktáblát 2025. május 30-án 11:00 órai kezdettel a Magyar Bűnüldözők Szakmai Egyesülete avatta, dr. Dobos János egykori zuglói lakásánál.

³ Forrás: <https://magyarnarancs.hu/tudomany/a-kek-feny-vaganya-96138> (2025.06.01.).

⁴ SZÁNTÓ Gábor: *A Jamesz - Interjú a szerzővel*. In: KOVÁCS Gyula (szerk.): *Kriminovellák, zsarustorik és egyéb történetek*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]™, 2016, 142. (139-147.) o.

⁵ Dr. Szabó László (1931-2015): jogász, jogtanácsos, magánnyomozó, újságíró, a Magyar Televízió Kékfény című műsorának egykori műsorvezetője: <https://moly.hu/alkotok/szabo-laszlo-2/wikipedia> (2025.06.02.).

⁶ Tonhauser László (1943-2022): r. ezredes, legendás nyomozó, a '80-as években a Kékfény állandó szakértője, a rendszerváltoztatás után az Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK) Szervezett Bűnözés Elleni Szolgálatának a vezetője: <https://index.hu/belfold/2022/12/07/tonhauser-szervezett-bunozes-nyomozas/> (2025.06.02.).

⁷ Dr. Kovács Lajos (1949-): nyá. r. ezredes, rendőrségi főtanácsos, címzetes egyetemi docens, ’gyilkossági’ nyomozó, az ORFK Nemzeti Nyomozó Iroda Életvédelmi Osztályának egykori vezetője, a KRE ÁJK és a Nemzeti Közszerződési Egyetem (NKE) Rendészettudományi Karának (RTK) megbízott oktatója. Kovács Gyula (szerk.): *Dobos-könyv. Emlékkönyv Dr. Dobos János születésének 80. évfordulója tiszteletére*. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2015, 222. (222-223.) o.

⁸ Bárdy Tibor (1935-): nyá. r. ezredes, nyomozó (ORFK Bűnüldözési Főosztály Vagyonvédelmi Osztály; nyugdíjasként 2008-ig a BRFK XVIII. kerületi Rendőrkapitányság Térfigyelő Osztályának a vezetője), dr. Dobos János pályatársa, nyomozótársa és barátja. Kovács (2015) i. m. uo.

⁹ Dr. Dobos Jánosné Ölveczky Teréz (1934-2023), ugyancsak a rendőrségnél dolgozott polgári alkalmazottként.

beszélgetések eredményeként, Legát kezdte egészen más színben látni a világot (és Dobost). Amikor újságírói minőségében hozzám eljutott, már egészen megszelídült...

Emlékszem, beszélgetésünk során több felvetését 'kilőttem': Dobos „*cigányozásával*” kapcsolatosan azt mondtam, nem elegáns dolog 2015-ben számonkérni az úgynevezett Kádár-korszakbeli „*cigányozást*”, mivel akkortájt, szinte mindenki „*cigányozott*” stb. (megjegyzendő: „*cigánybűnözés*”, mint olyan, hivatalosan létezett). Arra a 'vádra', hogy Dobos kiszolgált az „*előző szocialista rendszert*”, Kanyó Andrással¹⁰ válaszoltam: „*Miért, volt másik?*”¹¹ És így tovább, lépésről lépésre...

Végül, ha Legát nem is 'szeretett bele' Dobosba, annyit azért sikerült elérni, hogy a XX. század második felének egyik legmeghatározóbb kriminalistájáról minden szempontból vállalható cikk született. Sőt, Legát, magát Finszter Gézá¹² is mikrofonvégre kapta (amit Finszter akadémikus mondott, a cikkben olvasható). Végül a szerző segítségül hívta Moldova Györgyöt¹³ (drága Gyuri bácsit), aki a Dobos által jegyzett „*Kocsmák, vagányok, zsaruk*” (Budapest, Multimix Kft., 1991) novelláskötet előszavát írta.

És természetesen 'megszólal' a cikkben dr. Dobos János...

Az emlékkönyv [hivatalosan Dr. Kovács Gyula (szerk.): *Dobos-könyv - Emlékkönyv Dr. Dobos János születésének 80. évfordulója tiszteletére*. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2015] pedig megjelent, és sikerét nem csupán a négy budapesti, a gödöllői, a hévízi, a keszthelyi és a siófoki teltházazs könyvbemutatók fémjelezték, hanem az, hogy mind egy szálig (vagyis az utolsó kötetig) elfogyott.

„*Kékfényes*” Szabó László és Tonhauser ezredes azóta sajnos már elhunyt, mi még kösz', megvagyunk. Kőbányai illetőségű (szomszéd) Deák Bill Gyula és Földes Hobo László után szabadon: „*Nyomjuk a bluest, és majd lesz valahogy*”¹⁴... A Legát-cikket pedig jó volt újra elolvasni. Bátran ajánlom mindenkinek.¹⁵

¹⁰ Kanyó András (1932-2021): hírszerző, rendőrtiszt (külföldön szerzett tapasztalatai alapján bírálta a vezetést, a munkamódszereket, ezért 1966-ban elbocsátották); író, újságíró (a TV Híradó és számos újság munkatársa, 1970-1989 között a *Népszabadság* tudósítója Kelet-Berlinben, Moszkvában és Bonnban; 1989-től a *Magyarország* hetilap főszerkesztője, a rendszerváltáskor elbocsátották: <https://pestisracok.hu/tag/kanyo-andras/> (2025.06.02.).

¹¹ Az idézet pontosan: „*Hogy miért szolgáltam a rendszert? Hát volt másik?*” Forrás: <https://konyv.guru/miert-szolgaltam-a-rendszert-hat-volt-masik/> (2025.06.02.).

¹² Dr. Finszter Géza (1945-): jogtudós, kriminológus, egyetemi tanár (professor emeritus - NKE), az MTA doktora, a rendőrségi reform élharcosa: https://rtk.uni-nke.hu/document/rtk-uni-nke-hu/prof_-dr_-finszter-geza-tudomanyos-eletutja.original.pdf (2025.06.02.).

¹³ Moldova György (1934-2022): Kossuth-díjas és kétszeres József Attila-díjas író; a Digitális Irodalmi Akadémia alapító tagja: <https://dia.hu/dia-szerzok/moldova-gyorgy/eletrajz> (2025.06.02.).

¹⁴ Tessék meghallgatni: <https://www.youtube.com/watch?v=coMPUcLJvHg> (2025.06.01.).

¹⁵ A bevezetés elkészítéséhez - az idézett és hivatkozott művek mellett - felhasználtam egy 2021. április 19-i Facebook bejegyzésemet: <https://www.facebook.com/expolice1101/> (2025.06.01.).

II. Az emléktábla avatása

A Magyar Bűnüldözők Szakmai Egyesülete¹⁶ 2025. május 30-án Budapesten a XIV. kerület, Eleonóra u. 12. számú ház falán emléktáblát avatott fel, dr. Dobos János születésének 90. évfordulója alkalmából. Az egyesület által állított emléktábla Dobos Jánosnak a lakóhelyét jelöli meg, aki az egykori RTF Bűnügyi és Kriminálpszichológiai Tanszékének tanszékvezető főiskolai docense, a korabeli „Kékfény” című televíziós műsor szakértője és a XX. századi magyar kriminalisztika egyik legnagyobb művelője volt.

Az ünnepi beszédet és a megemlékezést Hóbor Zsolt, az egyesület elnöke mondta el, majd Dobos János egykori kollégájával, barátjával, Bárdy Tibor nyá. r. ezredessel közösen, a „Derrick” című népszerű bűnügyi filmsorozat főcímtizenéje aláfestésével leplezte le az emléktáblát. A rendezvényen a díszőrséget a Hagyományörző Rendőrszázad tagjai adták.

Az ünnepi beszéd zárógondolataként a következő hangzott el: *„Bízunk abban, hogy az imént leleplezett emléktábla segít megőrizni dr. Dobos János emlékét. Ha majd az a generáció pillant a táblára, akiknek már a XX. század is történelem lesz, ők is tudni fogják, ki koptatta egykoron e ház lépcsőit, és talán indíttatást éreznek ahhoz, hogy az Internet mélyéről előássák az egykori legendás pesti zsaru emlékét.*

Forrás: MABÜSZKE/Fotó: Jakab György

Ha ez így lesz, már célt értünk!”¹⁷

A továbbiakban engedtessek meg néhány gondolat a kriminalista fogalmáról, egy rövid pályakép dr. Dobos Jánosról (oktatási és tudományos tevékenységéről, magáról az emberről), emlékének ápolásáról, végül arról, hogy napjainkban mennyire ismert.

III. A kriminalista

„A kriminalista a kriminalisztika tudományának olyan gyakorlati és felelős alkalmazója, aki e tudományt továbbfejleszti, és alkotó módon gyarapítja. Tehát elméleti és egyben gyakorlati szakember.”¹⁸

Addig, amíg a kezembe nem került az 1897-es Endrődy-féle kézikönyv¹⁹ (nem mellesleg Magyarország első kriminalisztikai szakkönyve), abban a tévhitben ringatóztam, hogy a „kriminalista” szó a XX.

¹⁶ Alapítva 2004: <https://www.bunuldozok.hu/alapdokumentumaink> (2025.06.02.).

¹⁷ Forrás: <https://www.bunuldozok.hu/> (2025.06.02.).

¹⁸ DOBOS János - KOVÁCS Gyula: Kis nyomozástan. Dr. Dobos János születésének 85. évfordulója tiszteletére. Harmadik, átdolgozott kiadás. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2020, 197. o.

¹⁹ ENDRŐDY Géza: A bűnügyi nyomozás kézikönyve - a m. kir. csendőrség, városi- és járási rendőrhatalóságok, valamint a vizsgálóbírák, királyi ügyészségek s általában a bűnügyekkel foglalkozó egyének részére. Losonc, Kármán-féle Könyvnyomda, 1897.

század 'találmánya'. Meglepődtem, ugyanis a kézikönyvben öt helyen is szerepel²⁰ ez a kifejezés. Endrődy Géza²¹ ugyan nem definiálja a „kriminalistát”, de a szövegkörnyezetből egyértelműen kiderül, mit ért alatta.

A kézikönyv 45. oldalán - a helyszíni szemlével kapcsolatosan - például a következő olvasható: „A csendőr és általában a kriminalista ügyessége és szakértelme semmiben sem tűnik ki annyira, mint a tett színhelyén való első eljárásnál, ahol a kezdet nehézségeivel kell megküzdenie. Ha az első helyszíni szemle jó, helyesen átgondolt, gyakorlati értelemmel vétetik föl, akkor azzal a nyomozás és az egész bűnügy helyes irányba terelve, az eredmény pedig legtöbb esetben biztosítva van; míg ha ezen eljárásnál valamilyen ügyetlen intézkedés történik, a siker örökre, vagy legalábbis hosszú időre el van veszve.”²² A 249. oldalon Endrődy mester a következőket írja: „Mindazon bűncselekmények között, melyekkel a kriminalistának foglalkoznia kell, legtöbb szakismeretet a csalás felderítése igényel.”²³

Jól látható tehát, hogy a kriminalista - Endrődy szerint - bűncselekményekkel foglalkozik, eljár a tett színhelyén, helyszíni szemlét foganatosít és nyomoz. Nála a kriminalista nyomozó, bűnügyi szakember. Ez a megállapítás némiképpen eltér az 1978-as, vagyis közel száz évvel későbbi kiadású Bakos-féle szótár meghatározásától, amelynek értelmében, a kriminalista „büntetőjogi szakértő, büntetőjogász”²⁴ (hadd jegyezzem meg, nagyon elszomorodnék, ha ez a definíció igaz lenne).

Terike és János zuglói lakásukban (1980)
Forrás: Bárdy Tibor / Fotó: ismeretlen

Nem mellesleg, a Magyar értelmező kéziszótárban és a Rendészettudományi szaklexikonban ilyen szócikk nem található.²⁵ Az online Topszótár kriminalista-definíciója a Bakos-féle szótár meghatározásával azonos; a kevésbé autentikus Wikiszótár.hu pedig odáig fajul, miszerint a szó második jelentése „bűnöző”²⁶ (ehhez a leleményhez csak 'gratulálni' tudok).

A kriminalisztika jelentése röviden: „bűnügyi nyomozástan vagy a bűnügyi nyomozás tudománya”. Szélesebb értelemben a kriminalisztika „a bűncselekmények elkövetési módjait, eszközeit, valamint a bűncselekmények felderítésének módszereit tanulmányozó gyakorlati tudományág”²⁷. A kriminalisztika fogalmából kiindulva - köznapni értelmezésben - a kriminalista a kriminalisztika művelője, vagyis az, aki kriminalisztikával foglalkozik (lásd a kriminológia és a kriminológus

²⁰ I. fejezet (A csendőrökről) 2. rész (A csendőr működése), 12. o.; II. fejezet (A kikérdezésről) 2. rész (A tanúk és a szakértők kikérdezése), 41. o.; III. fejezet (A helyszíni szemle) 1. rész (Általában), 45. o.; IV. fejezet (A szakértőkről) 4. rész (Az elméleti betegekről), 63. o.; XV. fejezet (A csalás és a hamisítás) 1. rész (Általános), 249. o.

²¹ Kisendrődy Endrődy Géza (1851-1900) honvédtiszt, közszolga, csendőrtiszt, majd Losonc és Gyula rendőrkapitánya; lapalapító (Magyar Csendőr; Délvidéki Nemzetőr), újságíró, szak- és szépirod.

²² ENDRŐDY i. m. 45. o.

²³ ENDRŐDY i. m. 249. o.

²⁴ BAKOS Ferenc (szerk.): Idegen szavak és kifejezések szótára. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978, 468. o.

²⁵ JUHÁSZ József - SZŐKE István - O. NAGY Gábor - KOVALOVSKY Miklós (szerk.): Magyar értelmező kéziszótár. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978; BODA József (főszerk.): Rendészettudományi szaklexikon. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2019.

²⁶ Forrás: <https://topszotar.hu/idegen-szavak/kriminalista> és <https://wikiszotar.hu/ertelmezo-szotar/Kriminalista> (2025.06.01.).

²⁷ BAKOS (szerk.) i. m. ugyanott; BODA (főszerk.) i. m. 355. o.

viszonyát). Mindezekből eredően, semmiféleképpen nem pusztán *büntetőjogi szakértő, büntetőjogász*.

Megítélésem szerint, *a kriminalista több a büntető anyagi és/vagy alaki jogásznál, avagy büntetőjogi szakértőnél. A kriminalistában kumulálódik minden - széles értelemben vett - büntetőjogi és kriminalisztikai tudnivaló, valamint gyakorlati tapasztalat, hogy a személyes kvalitásokról már ne is beszéljek.*²⁸ A kriminalista lehet egyben büntetőjogász és/vagy büntetőjogi szakértő, de ez utóbbiak önmagukban még nem kriminalisták.

Sőt, dr. Dobos János a kriminalista meghatározásánál még ennél is sokkal továbbmegy.

*

Dr. Dobos János szerint, a kriminalisztika alkalmazói (művelői) *„lehetnek a szakma, a hivatás inasai, segédei, kitűnő szakemberei, mesterei vagy éppen művészei”*²⁹.

Ki tehát a kriminalista?

Dobos elveti azt a tézist, hogy [...] *„minden gyakorló bűnüldöző (nyomozó) egyben kriminalista is”*³⁰. Úgy véli, csak attól, hogy valaki nyomozó, még nem kriminalista. Szerinte, kell lennie *„valami olyan többletnek, amelytől a gyakorlati bűnüldöző kriminalista lesz. [Ez a többlet pedig] nem más, mint azoknak a tapasztalatoknak az összegzése, amelyekkel egy-egy gyakorlati szakember a kriminalisztika elméletét igazolja, erősíti vagy gazdagítja, [akár], de nem feltétlenül előadások vagy publikációk útján.*

*Az sem elég, ha valaki eredményesen megoldja a rábízott feladatokat, vagyis a kriminalisztikát megbízhatóan, kellő szinten és gyakorlati haszonnal alkalmazza. Ettől lehet jó, sőt, kitűnő nyomozó, de még nem kriminalista. Ugyanúgy nem kriminalista az a tudós sem, akit már semmi nem köt a gyakorlathoz.”*³¹ Ez utóbbi állítását később némiképpen árnyalja, kis túlzással elveti: *„attól, hogy valaki, rajta kívül álló okok vagy éppen elméleti problémák megoldása miatt, időnként elszakad a gyakorlattól, amíg a tartalékai bírják, addig kriminalista marad”*³².

Összegezve: *„a kriminalista a kriminalisztika tudományának olyan gyakorlati és felelős alkalmazója, aki eközben az alkalmazott tudományt is fejleszti, gyarapítja”*³³. Vagyis, a gyakorlatban magas szinten alkalmazza, elméletben alkotó módon továbbgondolja, kutatásai eredményét publikálja és oktatja.

²⁸ KOVÁCS Gyula: *A kriminálmetodika rendszere, felépítése - A kriminálmetodika tételei egykoron és napjainkban*. In: KOVÁCS Gyula (szerk.): *Válogatott kriminalisztikai tanulmányok*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022, 200. o.

²⁹ DOBOS - KOVÁCS (2020) i. m. 200. o.

³⁰ DOBOS - KOVÁCS (2020) i. m. 201. o.

³¹ DOBOS - KOVÁCS (2020) i. m. 201-202. o.

³² DOBOS - KOVÁCS (2020) i. m. 203. o.

³³ DOBOS - KOVÁCS (2020) i. m. 202. o.

Végül egy adalék: a Nemzeti Közszoigálati Egyetem (NKE) államtudományi képzési területén, a 4 féléves Kriminalisztikai mesterképzési szakon okleveles kriminalista rendészeti szakirányon, valamint okleveles kriminalista polgári szakirányon szakképzettség szerezhethő. Az ezzel kapcsolatos részletes ismereteket, szabályokat az államtudományi képzési terület képzéseiről szóló 534/2023. (XII. 5.) Korm. rendelet 2. melléklete (I. táblázat) és a melléklet 19. része (Kriminalisztika mesterképzési szak) tartalmazza.

A 19. rész 7.1. pontja szerint, a mesterképzés célja: „*olyan, a kriminalisztikai szakterületet mélységében ismerő szakemberek képzése, akik az általános szintjét meghaladó többletismeretekkel rendelkeznek a bűnügyi és a rendészeti alapismeretekhez képest a bűnüldözés, a bűncselekmények felderítése és vizsgálata, a nyomozások komplex irányítása területén, valamint a legújabb tudományos-technikai módszereknek a bizonyításban betöltött szerepét illetően. A rendészeti szakirányon folyó képzés célja olyan okleveles kriminalisták kibocsátása, akik komplex módon alkalmazzák a speciálisan a rendészeti szervek tevékenységi körébe tartozó leplezett eszközöket, valamint a bűnügyi felderítő és nyomozati munkában célirányosan alkalmazható kriminalisztikai eszközöket és módszereket. A polgári szakirányon végzett kriminalisztikai szakemberek az általános rendészeti szervek speciális nyomozati tevékenységéhez nem kötött tudnivalók keretein túl a mélyebb büntető eljárásjogi és büntető anyagi jogi ismeretek átadása révén olyan szakmai szintetizáló képességgel, bizonyítás-elméleti tudással rendelkeznek, ami lehetővé teszi a jövő bűnügyi tendenciáinak felismerését és operatív stratégiák kidolgozását*”. Ugye, minden világos?!

Ismét felteszem a kérdést: *ki tehát a kriminalista?* Tessék ezen eltöprengeni!

A kriminalisták mibenlétét elemző eszmefuttatás után, emlékezzünk egy rövid pályaképpel dr. Dobos János r. ezredesre, aki az idén, 2025-ben töltötte volna be a 90. életévét. Vegyük górcső alá munkásságát, oktatási és tudományos tevékenységét, valamint vizsgáljuk meg magát az embert: ki is volt valójában dr. Dobos János?

IV. Rövid pályakép dr. Dobos Jánosról

„Annyi bizonyos, hogy a jó zsarunak otthonosan kell mozognia a csibészek világában. Én megtanultam a szokásukat, még az eszük járását is ismerem. [...] A Mátyás téri galerihez tartoztam. Ez kemény társaság volt...”³⁴

Dr. Dobos János 1935. május 27-én született Angyalföldön. Tanulmányait Józsefvárosban, a Práter utcai általános iskolában kezdte, majd Erzsébetvárosban, a Barcsay Gimnáziumban (ma Madách Imre Gimnázium) tanult tovább.

³⁴ SZÁNTÓ i. m. 139-140. (139-147.) o.

Tizenhat éves volt, amikor édesapja meghalt. Az érettségit követően nevelőapja és gimnáziumi igazgatója tanácsára szerelt fel a Rendőrség hivatásos állományába. Első szolgálati helye a BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányság, ahol 1953. augusztus 1-jétől rendőr őrmesteri rendfokozattal, nyomozóként dolgozott.³⁵

*Dobos János az ORFK-n (1990)
Forrás: Bárdy Tibor/Fotó: ismeretlen*

Néhány hét múlva - 1953 szeptemberében - tiszti iskolára vezényelték. A Korvin Ottó Bűnügyi Szakiskolában³⁶ 1954 decemberében kiváló eredménnyel fejezte be tanulmányait: első osztályú r. alhadnagynak nevezték ki. Ezt követően helyezték át a Budapesti Rendőr-főkapitányságra, ahol 1960. január 1-jéig a Bűnügyi Osztály Betörési Alosztályán teljesített szolgálatot. Ez idő alatt, 1955 októberében r. hadnaggyá, majd 1959 februárjában r. főhadnaggyá léptették elő.

Dobost 1960. január 1-jétől előkészítő orosz nyelvtanfolyamra vezényelték, majd szeptember 1-jétől az Oroszországi Szocialista Szövetségi Köztársaság Közrendvédelmi Minisztériumának Jogi Főiskoláján folytatott tanulmányokat. Diplomáját 1964-ben honosították: az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán avatták állam- és jogtudományi doktorrá, közben - 1963-ban - r. századossá léptették elő.

Tanulmányai befejezését követően, a Budapesti Rendőr-főkapitányság állományában dolgozott tovább, majd 1965. július 1-jétől alosztályvezetőnek nevezték ki a Belügyminisztérium (BM) II. Főcsoportfőnökség³⁷ II./II. Csoportfőnökség Vagyonvédelmi és Betörési Osztályára. 1977. május 1-jétől az ORFK Bűnüldözési Osztály Vagyonvédelmi Alosztályának vezetője. 1984 februárjában a Szovjetunió Belügyi Akadémia felsőfokú vezetőképző tanfolyamára irányították. Időközben 1968-ban r. őrnaggyá, majd 1975-ben r. alezredessé léptették elő.

Elméleti tudását és gyakorlati tapasztalatait 1987. január 1-jétől az RTF Bűnügyi és Kriminálpszichológiai Tanszékén adta át a leendő rendőrtiszteknek. Kezdetben oktatói, 1988. január 1-jétől főtanári, 1988. február 1-jétől tanszékvezetői feladatokat látott el; 1988. szeptember 1-jétől főiskolai docensnek nevezték ki.

A rendszerváltoztatást követően 'visszaköveteli' a szakma ('döglött aktás' dr. Kovács Lajos nyá. r. ezredest idézve, „visszakiabálták”): 1990. január 1-jétől - ezredesi rendfokozatba történő kinevezésével egyidejűleg - az ORFK Bűnüldözési Osztályának vezetője, majd 1990. június 16-tól

³⁵ Dr. Dobos János, ténylegesen 1953. augusztus 12-én szerelt fel a Rendőrség hivatásos állományába, de az állományparancsban augusztus 1-jétől ismerték el a szolgálati viszonyát.

³⁶ A Korvin Ottó Bűnügyi Szakiskola a Rendőrákadémia [RAK (1948-1949)] utódjaként, a Rendőrtisztképző Iskola keretén belül 1953-1954 között működött. FINSZTER Géza: A rendőr akadémiától az egyetemig. *Magyar Rendészet* 2021/különszám, 101-103. o. A szakiskola a BRFK Közlekedésrendészeti Főosztály 1146 Budapest, Hungária krt. 149. alatti épületének a helyén állt.

³⁷ Lényegében ez a szervezet volt az akkori Országos Rendőr-főkapitányság (ORFK).

főosztályvezető helyettes (dr. Láposi Lőrinc r. vezérőrnagy³⁸ helyettese volt). *'Túlkoros'*, mivel az 55. életévét már meghaladta (a hivatásos szolgálat felső korhatára ekkor az 55. életév betöltése volt).

Kiemelkedő szakmai munkáját parancsnokai számos kitüntetéssel, dicsérrettel és jutalommal ismerték el. Mindezek ellenére - különösebb indoklás nélkül - 1991. március 31-én *felmentik a beosztásából és nyugállományba helyezik*. Maradna még, de a tovább-szolgálati kérelmét a belügyminiszter elutasítja. Az 56. életévét tapossa ekkor.

V. Oktatási és tudományos tevékenység

A Rendőrtiszti Főiskolán eltöltött oktatói évek mellett, dr. Dobos János 1963 óta rendszeresen publikált. A bűnüldöző munka során szerzett tapasztalatait a szaktudományos sajtóban és számos könyvben adta közre (csak a Belügyi Szemlében több mint hatvan tanulmánya jelent meg), szakírói munkássága feldolgozás alatt áll: még napjainkban is előkerülnek olyan *'Belső használatra!'* minősítésű szakkikékek, amelyek megírásuk idején nem voltak publikusak.

A *Kétfény* című televíziós műsorban folytatott szakértői tevékenységén túlmenően, aktív résztvevője volt a különféle biztonságtechnikai témákkal foglalkozó tömegtájékoztatási műsoroknak.

Néhány szót a *Kétfény*ről: a *Kétfény* 1965-től, havi egy alkalommal került adásba, azonban előtte is létezett hasonló témájú műsor, 07 címmel. A *Kétfény* a rendszerváltoztatásig mintegy százharminc adást ért meg. Ezekből az adásokból nagyjából százötven lehet fel a Magyar Televízió (MTV) Archivumában. Sajnos, éppen a mára már kincset érő első adások hiányoznak, ugyanis akkoriban - helyhiány miatt - néhány hónap múlva egyszerűen kidobták a felvételeket.³⁹ Megjegyzendő, hogy Chicagóban 1961-ben létezett egy hasonló bűnügyi műsor, a következő címmel: „*Adja kölcsön a szemét és a fülét a rendőrségnek, hogy jobban védelmezhesse Önt*”. Ez a műsor egyébként a rossz nyelvek szerint, a maffia szíves közbenjárására hamar megszűnt.

De térjünk vissza a *Kétfény*hez. Az első időkben a hagyományosnak mondható riportokat adták le a rendőrök, tűzoltók és határőrök munkájáról, azonban egyre inkább kedvelt téma lett a bűnözés és a bűnüldözés. A műsorban eleinte csak a lezárt bűnügyek elemzésével foglalkoztak: elítéltekkel, esetlegesen letartóztatott gyanúsítottakkal készítettek interjúkat. Később született meg az ötlet, hogy a nézők segítségét kérjék egy-egy nyomozás felderítéséhez. Ekkor tették nyilvánossá a *Kétfény* telefonszámát és levélcímét. Ez első ilyen betelefonálás adás 1969. április 17-én volt. A műsor óriási sikert aratott a nézők körében. A *Kétfényt* a kezdetektől a rendszerváltoztatásig dr. Szabó László vezette

³⁸ Dr. Láposi Lőrinc r. vezérőrnagy (1935-2000) felmentésekor és nyugállományba vonulásakor (1990. december 31.) az ORFK Bűnügyi Főosztály vezetőjeként dolgozott. Az egykori sztárrendőről, akit az emberek - akárcsak dr. Dobos Jánost - a *Kék fény* televíziós bűnügyi magazinból ismerhettek meg, csupán kevesen tudták, hogy az ország egyik legtapasztaltabb és legképzettebb 'gyilkossági' nyomozója volt. Láposi 1958-tól dolgozott életvédelmi vonalon; 1963-tól már vezető beosztásban tevékenykedett. Forrás: <https://signum-laudis.hu/keptar/kepek/2607-dr-laposi-lorinc-rendor-vezerornagy> (2025.05.31.).

³⁹ Forrás: http://comment.blog.hu/2006/11/14/szabo_laszlo_te_kedves (2025.05.31.).

(a közönség csak '*kétfényes Szabóként*' aposztrofálta, sőt, sokan a mai napig így emlegetik), dr. Dobos János pedig az adások állandó szakértőjeként tevékenykedett.⁴⁰

Dr. Dobos János munkájával, oktatói és tudományos tevékenységével jelentős mértékben hozzájárult - egyebek mellett - a korszerű bűnüldözés alapjainak megteremtéséhez, kidolgozásához, valamint a modern rendőrképzéshez. Könyvei, tanulmányai, szakkikerei a mai napig előremutatók, kutatásra, továbbfejlesztésre alkalmasak és érdekesek. Munkaszeretete, munkabírása példaértékű kell hogy legyen minden korosztály számára. Szókimondásának, kíméletlen őszinteségének ma kevesen örülnének (és jó néhányan nem örültek életében sem)...

VI. Dr. Dobos János publikációi

6.1. Könyvek (*bűnügyi novella, szakkönyv, szakkönyvrészlet, gyűjteményes művek*)

A betöréses lopás nyomozása. In: RUDAS György (főszerk.): Kriminálisztika Különös Rész I. kötet. Budapest, Belügyminisztérium (BM) Tanulmányi és Propaganda Csoportfőnökség, 1973, 327-370. oldal

A betörőfogó számítógép. In: SZABÓ László (szerk.): 13 nyomozó 33 esete. Budapest, Népszava Kiadó Vállalat, 1989, 396-416. oldal

A matematikai feladatmegoldás gondolati modelljének kriminálisztikai alkalmazása. Budapest, Belügyminisztérium (BM) Könyvkiadó, 1982

A meglopott milliomos esete. In: SZABÓ László (szerk.): 13 nyomozó 33 esete. Budapest, Népszava Kiadó Vállalat, 1989, 416-437. oldal

*A nagyobb kárösszegű pénzlopások nyomozása*⁴¹. Budapest, Belügyminisztérium (BM) Tanulmányi és Propaganda Csoportfőnökség, 1975

Az utazóbűnözők forró nyomon üldözése. In: BALÁZS László (szerk.): XIII. Nemzetközi Kriminálisztikai Szimpozium, Siófok, 1981. Budapest, Belügyminisztérium (BM) Könyvkiadó, 1982, 127-130. oldal

Betöréses lopások (BM Könyvkiadó, Budapest, 1987)

⁴⁰ Forrás: http://comment.blog.hu/2007/05/20/hogyan_kepzodott_a_kekfeny (2025.05.31.). Kovács Gyula: *A rendőr, aki már életében legenda volt.* In: SZOMOR Sándor (szerk.): Jubileumi Emlékalbum a 125 éve alakult Budapesti Detektívtestület tiszteletére. Budapest, Országos Rendőr-főkapitányság, 2011, 2011-212. o.

⁴¹ Társszerző: VÁNYI József.

*Bűnöző fortélyok*⁴². Budapest, Belügyminisztérium (BM) Tanulmányi és Kiképzési Csoportfőnökség, 1969

Élet és tulajdonvédelem. In: DICZIG István (szerk.): *Balek és bűnözők*. Kézikönyv a bűnmegelőzésről. Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1992, 19-72. oldal

Elfűjták az állami léggömböt... In: SZABÓ László (szerk.): *13 nyomozó emlékezik*. Budapest, Minerva, 1977, 7-45. oldal

Gyilkos betörők. Fekete füzetek 23. Budapest, Intermédia Kft., 1991

*Helyszíni szemle*⁴³. A kriminalisztikai és módszertani tanácskozás anyaga. Budapest, Belügyminisztérium (BM) Tanulmányi és Propaganda Csoportfőnökség, 1972

Hogyan csinálják a cigány bűnözők? In: SZABÓ László (szerk.): *13 nyomozó 33 esete*. Budapest, Népszava Kiadó Vállalat, 1989, 377-396. oldal

Kis nyomozástan. Budapest, Belügyminisztérium (BM) Könyvkiadó, 1991

*Kis nyomozástan*⁴⁴. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM 2008

*Kis nyomozástan*⁴⁵. *Harmadik, átdolgozott kiadás*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM 2020

Kocsmák, vagányok, zsaruk. Budapest, Multimix Kft., 1991

*Lakások - nyaralók vagyonvédelme. A bűnöző jöhet, ha tud*⁴⁶... Budapest, Szövetkezeti Szervezési Iroda (SZÖVORG), 1991

*Lopás - betörés*⁴⁷. Budapest, Belügyminisztérium (BM) Tanulmányi és Kiképzési Csoportfőnökség, 1967

Torontó Vendel léggömbjei. In: SZABÓ László (szerk.): *13 nyomozó 33 esete*. Budapest, Népszava Kiadó Vállalat, 1989, 358-377. oldal

*Veszélyes cigánybűnözők ügyének operatív feldolgozása*⁴⁸. Belügyminisztérium (BM) Tanulmányi és Kiképzési Csoportfőnökség, Budapest, 1970

⁴² Társ szerző: PINTÉR László.

⁴³ Társ szerzők: FÖLDES Vilmos, LEISZTNER László, KATONA Géza, KASSAI Mihály, BODROGI Pál, HONTI Pál, MAJTÉNYI János, DETRŐI Ernő, DARVAS József.

⁴⁴ Társ szerző és szerkesztő: KOVÁCS Gyula.

⁴⁵ Társ szerző és szerkesztő: KOVÁCS Gyula.

⁴⁶ Társ szerző: KÁRMÁN József.

⁴⁷ Társ szerző: DÁVID Gábor.

⁴⁸ Társ szerző: PINTÉR László.

6.2. Tudományos cikkek, tanulmányok, reflexiók és egyéb írások

A betöréses lopások felderítésének néhány új metodikai problémája. *Belügyi Szemle* 1986/6. szám, 11-17. oldal

A betöréses lopások felderítési gyakorlata⁴⁹. *Belügyi Szemle* 1984/7. szám, 30-41. oldal

A betöréses lopások főbb jellemzői. *Belügyi Szemle* 1972/9. szám, 11-17. oldal

A betöréses lopások jellemzői. *Belügyi Szemle* 1975/11. szám, 16-23. oldal

A bizonyítás egyoldalúsága és egyensúlya a vagyon elleni bűncselekmények felderítésében. *Belügyi Szemle* 1974/10. szám, 14-19. oldal

A bűnelkövetők halmozódási arányai kiemelt bűncselekmény-fajtánként, valamint Budapest-vidék vonatkozásában. *Belügyi Szemle* 1986/10. szám, 88-90. oldal

A bűnözés és a bűnüldözés helyzete. In: DUNAI Kovács Béla (szerk.): I. Országos Tulajdonvédelmi Konferencia '90 előadásai: 1990. október 3-5. Hajdúszoboszló, Tüvati Vagyonvédelmi Kft., 1990, 5-24. oldal

A bűnözés szervezettsége. *Belügyi Szemle* 1985/7. szám, 81-87. oldal

A bűnözés szervezettsége. *Obsitos Detektívek Lapja* 2019/1-4. szám, 91-102. oldal

A bűnözés változásáról, a bűnüldözésről⁵⁰. *Belügyi Szemle* 1984/5. szám, 27-33. oldal

A bűnüldözés egyes igényeinek a teljesülése és a bűnügyi nyilvántartások, illetve kriminálstatisztikák lehetőségei. In: DÁVID Gábor - PÁLMAI Józsefné (szerk.): Múlt, jelen, jövő a kriminálinformatikában: tanulmányok a bűnügyi nyilvántartás centenáriuma és az egységes kriminálstatisztika két évtizede alkalmából. Budapest, Belügyminisztérium (BM) Könyvkiadó, 1987, 132-136. oldal

A bűnüldözés időszerű kérdéseiről: hozzászólás az azonos című konzultációhoz. *Belügyi Szemle* 1978/4. szám, 66-70. oldal

A cigánylakosság társadalmi asszimilációja és a cigánybűnözés. *Belügyi Szemle* 1966/6. szám, 31-41. oldal

⁴⁹ Társ szerző: BÁRDY Tibor.

⁵⁰ Társ szerzők: BORBÁS Lajos, DÉRI Pál, NYERGES Lajos.

A cigánylakossággal kapcsolatos problémák a Szovjetunióban⁵¹. *Belügyi Szemle* 1963/3. szám, 66-72. oldal

A cigányság társadalmi beilleszkedéséről és bűnözéséről⁵². *Belügyi Szemle* 1973/11. szám, 39-46. oldal

A felderítés centrumai. *Belügyi Szemle* 1983/7. szám, 15-21. oldal

A felderítés információigénye. *Belügyi Szemle* 1978/11. szám, 12-18. oldal

A felderítési eredményesség javításáról⁵³. VASS Kálmán azonos című cikke alapján, *Ügyészségi Értesítő* 1982/3. szám. *Belügyi Szemle* 1983/2. szám, 18-28. oldal

A felderítő kötelessége: hozzászólás az „Adatszerzés a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személytől” című cikkhez. *Belügyi Szemle* 1976/1. szám, 52-53. oldal

A Gazsi-Varga. Zsaru sztorik és egyéb történetek. In: KOVÁCS Gyula (szerk.): Dobos-könyv. Emlékkönyv Dr. Dobos János születésének 80. évfordulója tiszteletére. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2015, 172-173. oldal

A gépjárműbűnözés kriminalisztikája. *Belügyi Szemle* 1988/6. szám, 3-8. oldal

A helyszíni szemlék egyes gyakorlati problémáiról. IX. Nemzetközi Kriminalisztikai Szimpózium, Berlin, 1973. február 5-10⁵⁴. *Belügyi Szemle* 1973/4. szám, 40-44. oldal

A helyszíni szemlék gyakorlati tapasztalatai (1967) - Lapszemle. *Belügyi Szemle* 1978/1. szám, 119. oldal

A helyszíni szemlék gyakorlati tapasztalatai⁵⁵. *Belügyi Szemle* 1967/1. szám, 14-20. oldal

A kasszabetörések alakulása 1970-1979 között. *Belügyi Szemle* 1980/10. szám, 87-93. oldal

A kasszabetörések alakulása, megelőzésük és felderítésük helyzete. *Belügyi Szemle* 1974/4. szám, 13-19. oldal

A kasszabetörések felderítésének tapasztalataiból: hozzászólás „A kasszafeltörések felderítésének tapasztalatai a fővárosban” című cikkhez. *Belügyi Szemle* 1970/8. szám, 70-71. oldal

⁵¹ Társ szerző: SCHIFFER János.

⁵² Társ szerzők: DÉRI Pál, ZAGYVA Imre, ÁGOSTON Zoltán, NYERGES Lajos.

⁵³ Társ szerzők: VASS Kálmán, FEKETE Károly, DÉRI Pál, SZABÓ Endre.

⁵⁴ Társ szerző: VEDRES Géza.

⁵⁵ Társ szerző: KATONA Géza.

A kiemelt betöréssorozatok főbb jellemzői. *Belügyi Szemle* 1985/3. szám, 16-21. oldal

A krimináltaktika erkölcsi és etikai vonatkozásairól⁵⁶. *Belügyi Szemle* 1981/8. szám, 31-39. oldal

A lakásbetörések helyzete. *Belügyi Szemle* 1983/1. szám, 11-18. oldal

A lopások elleni bűnüldöző munka tapasztalatai. *Belügyi Szemle* 1966/5. szám, 22-29. oldal

A Lordok Háza. *Magyar Bűnüldöző* 2015/1-3. Ünnepi szám, a 2015-ös Dr. Dobos János Emlékév alkalmából, 82-83. oldal

A Mág Berci. Zsaru sztorik és egyéb történetek. In: KOVÁCS Gyula (szerk.): Dobos-könyv. Emlékkönyv Dr. Dobos János születésének 80. évfordulója tiszteletére. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2015, 169-170. oldal

A magyar Piedone. *Magyar Bűnüldöző* 2015/1-3. Ünnepi szám, a 2015-ös Dr. Dobos János Emlékév alkalmából, 84-85. oldal

A Medzi. *Magyar Bűnüldöző* 2015/1-3. Ünnepi szám, a 2015-ös Dr. Dobos János Emlékév alkalmából, 83-84. oldal

A megérzés és a valószínűség szerepe az ismeretlen tettesek felderítésében. *Belügyi Szemle* 1975/7. szám, 9-14. oldal

A nyomozási holtponrt értelmezése és feloldása. *Belügyi Szemle* 1976/7. szám, 12-19. oldal

A Pipacs. Zsaru sztorik és egyéb történetek. In: KOVÁCS Gyula (szerk.): Dobos-könyv. Emlékkönyv Dr. Dobos János születésének 80. évfordulója tiszteletére. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2015, 170-172. oldal

A személyazonosításra alkalmas információk integrálása. *Belügyi Szemle* 1982/8. szám, 64-68. oldal

A személyek javait károsító lopások alakulása, megelőzése és felderítésük helyzete. *Belügyi Szemle* 1984/1. szám, 8-15. oldal

A szervezett bűnözők helyszínes bűncselekményeinek felderítési taktikája. *Belügyi Szemle* 1989/1. szám, 6-12. oldal

A vagyon elleni bűncselekmények és az össz-bűnözés. *Belügyi Szemle* 1979/7. szám, 58-62. oldal

⁵⁶ Társ szerzők: ÁDÁM György, BÓCZ Endre, FERENCZY Attila, DARVAS József, BARANYÓ György.

A vagyon elleni bűnözés alakulásának fő tendenciái. *Belügyi Szemle* 1980/7. szám, 19-23. oldal

A vagyon elleni büntettek helyszíni szemléjének sajátosságai. In: FÖLDES Vilmos (szerk.): A helyszíni szemle. Kriminalisztikai és módszertani tanácskozás anyaga. Budapest, Belügyminisztérium (BM) Tanulmányi és Propaganda Csoportfőnökség, 1972, 80-89. oldal

A vagyonvédelem fokozásáról⁵⁷. *Belügyi Szemle* 1978/12. szám, 34-41. oldal

A vagyonvédelem fokozásáról⁵⁸. *Belügyi Szemle* 1984/2. szám, 30-39. oldal

Alternatívák a bűnügyi információs-rendszer fejlesztésére. *Belügyi Szemle* 1980/1. szám, 65-68. oldal

Ars criminalistica. In: KOVÁCS Gyula (szerk.): Dobos-könyv. Emlékkönyv Dr. Dobos János születésének 80. évfordulója tiszteletére. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2015, 21-36. oldal

Ars criminalistica. In: DOBOS János - KOVÁCS Gyula: Kis nyomozástan. Dr. Dobos János születésének 85. évfordulója tiszteletére. Harmadik, átdolgozott kiadás. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2020, 197-217. oldal

Az elkövetői kategóriák értékelése. *Belügyi Szemle* 1988/1. szám, 6-14. oldal

Az erőszakos nemi közöszlész bűntettének kriminológiai értékelése. *Belügyi Szemle* 1964/5. szám, 15-25. oldal

Az utazó bűnözők felderítésének taktikája. *Belügyi Szemle* 1973/2. szám, 18-24. oldal

Az utazóbűnözők forró nyomon üldözése. XIII. Nemzetközi Kriminalisztikai Szimpozium, Siófok, 1981. *Belügyi Szemle* 1981/9. szám, 85-88. oldal

Az utazóbűnözők forrónyomon üldözése. *Obsitos Detektívek Lapja* 2021/1-4. szám, 123-129. oldal

Az V. (moszkvai) Nemzetközi Kriminalisztikai Szimpózium krimináltaktikai szekciójának munkájáról. *Belügyi Szemle* 1969/1. szám, 44-46. oldal

Bűnmegelőzés és felderítés. Hozzászólás „A betöréses lopások nyomozásáról”; „A bűnmegelőzésről”; a „Hivatásos bűnözés - amatőr bűnüldözés?” című cikkekhez. *Belügyi Szemle* 1982/11. szám, 55-59. oldal

⁵⁷ Társ szerzők: KOVÁCS Károly, KISGYÖRGY Csaba, HIDVÉGI György, ECKER Zoltán, SAJTI Sándor, SZABÓ Endre.

⁵⁸ Társ szerzők: KÁRMÁN József, TURI Péter, DOLESCH Ferenc, SZABÓ Endre.

DÁVID Gábor: Mozgóbűnözés (Budapest, 1969) - Könyvszemle. *Belügyi Szemle* 1970/5. szám, 126-127. oldal

Egy szignalizáció története. *Belügyi Szemle* 1981/1. szám, 63-67. oldal

Ellentmondások és távlatok a nyomozás szervezésében. *Belügyi Szemle* 1971/10. szám, 49-51. oldal

Értékesítésre alkalmas bűnjeltárgyak felkutatása⁵⁹. *Belügyi Szemle* 1965/8. szám, 38-42. oldal

Gyanús személyek ellenőrzése, elsámoltatása. *Belügyi Szemle* 1969/11. szám, 17-25. oldal

Hozzászólás „A gépjárművel kapcsolatos bűncselekmények néhány kérdése” című cikkhez. *Belügyi Szemle* 1969/4. szám, 71-73. oldal

Hozzászólás „A nyomozó hatóságok felelőssége a büntettek folytatásának megakadályozásáért” című cikkhez. *Belügyi Szemle* 1964/7. szám, 35-40. oldal

Interjú a felderítésről⁶⁰. *Belügyi Szemle* 1990/3. szám, 35-40. oldal

Kasszabetörések-kasszabetörők. *Belügyi Szemle* 1978/1. szám, 18-24. oldal

Még egyszer a cigánybűnözésről (Reflexió). *Belügyi Szemle* 1979/9. szám, 64-65. oldal

Modell a bűncselekmény-sorozatok felderítéséhez. *Belügyi Szemle* 1981/6. szám, 13-20. oldal

Modell a bűncselekmény-sorozatok felderítéséhez. In: KOVÁCS Gyula (szerk.): Dobos-könyv. Emlék-könyv Dr. Dobos János születésének 80. évfordulója tiszteletére. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2015, 37-45. oldal

Modell a bűncselekmény-sorozatok felderítéséhez. *Obsitos Detektívek Lapja* 2020/1-4. szám, 50-60. oldal

Negatív körülmények a helyszínen. *Belügyi Szemle* 1964/1. szám, 54-59. oldal

Nyomozások szervezése. *Belügyi Szemle* 1970/10. szám, 19-24. oldal

Propaganda, tanácsadás és reklám a vagyonvédelemben. *Belügyi Szemle* 1987/2. szám, 10-17. oldal

⁵⁹ Társ szerző: HAJDA Károly.

⁶⁰ Társ szerző: SZABÓ Endre.

Rendőrségiünk és a bűnüldözés 2000-ben: a bűnüldözés távlatairól⁶¹. *Belügyi Szemle* 1980/5. szám, 31-39. oldal

Rózsanyítás - kacsával. *Belügyi Szemle* 1980/4. szám, 97-102. oldal

Sorozatos postabetörések felderítése⁶². *Belügyi Szemle* 1974/1. szám, 93-100. oldal

Tanulmányok a szervezett bűnözésről. Budapest, Rendőrtiszti Főiskola, 1985, 11-24. oldal

Tanulmányok a szervezett bűnözésről. In: KOVÁCS Gyula (szerk.): *Dobos-könyv. Emlékkönyv Dr. Dobos János születésének 80. évfordulója tiszteletére*. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2015, 46-55. oldal

Tényleg nincs cigánybűnözés? Hozzászólás „A cigánybűnözés vizsgálatának elméleti és módszertani kérdéseiről” című cikkhez. *Belügyi Szemle* 1984/10. szám, 63-66. oldal

Több határozottságot, gyorsaságot, aprólékos hétköznapi nyomozó munkát - Válasz. *Belügyi Szemle* 1968/12. szám, 77-78. oldal

Változások a betöréses lopások alakulásában. *Belügyi Szemle* 1969/8. szám, 9-13. oldal

Vörös Laci és társai. Zsaru sztorik és egyéb történetek. In: KOVÁCS Gyula (szerk.): *Dobos-könyv. Emlékkönyv Dr. Dobos János születésének 80. évfordulója tiszteletére*. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2015, 167-169. oldal

6.3. Lektorai munka

KÁRMÁN József: *Betörés elleni védelem*. Budapest, Magyar Elektronikai Egyesület, 1992

TAMÁS György: *Feltörés, tolvajlás... védekezés*. Autós kiskönyvtár 2. Budapest, Műszaki Könyvkiadó, 1985

VII. Dr. Dobos János, az ember

Az 1980-as évek végén, a Rendőrtiszti Főiskolán, dr. Dobos János hallgatója voltam, de túlzás lenne azt állítanom, hogy jól ismertem őt. Ugyanakkor nagyon tiszteltem, egyfelől közszereplői

⁶¹ Társ szerzők: DÉRI Pál, KIRÁLY Andor, SZABÓ Gábor, NYERGES Lajos.

⁶² Társ szerző: DEZSŐHÁZI Mihály.

tevékenysége, másfelől szakmai kvalitásai miatt. Mivel a köztünk lévő korkülönbség következtében munkakapcsolatunk sajnos soha nem volt, ezért emberi tulajdonságairól csak közvetett információkkal rendelkezem. Hogy milyen volt mégis? Erről azok tudnának mesélni, akikkel együtt dolgozott (és mesélnek is): eredeti stílusa miatt sokan kedvelték, a már említett szókimondásával azonban nem kevés ellenséget szerzett magának (vagyunk így ezzel jó néhányan). Határtalan munkabírással rendelkezett: szinte a nap huszonnégy órájában rendőr, igazi *'rakkolós'*⁶³ *zsaru'* volt. Következetes vezetőnek ismerték, olyannak, aki nem csupán követel, hanem segítőkész, és mindent megtesz a munkavégzés optimális feltételeinek megteremtése érdekében. És még valami: igencsak markánsan képviselte az általa vezetett szervezeti egység, illetőleg a beosztottjainak az érdekeit (ez sem tipikus manapság).

Önzetlen embernek tartották. Például 1976-ban egyik munkatársának, aki később a BM Sajtóosztály Tájékoztatási Alosztályát vezette, egy nyomdakész tanulmányát ajánlotta fel szakdolgozat gyanánt. Az illető kolléga a *Magyar Rendőrnél* dolgozott újságíróként, emellett a Magyar Újságírók Országos Szövetsége (MÚOSZ) Újságíró Iskolájának végzős hallgatója volt. Szakdolgozatát nem tudta határidőre elkészíteni, ezért végső elkeseredésében dr. Dobos Jánoshoz fordult segítségért. Ő azonnal átadta az inkriminált anyagot, így - némi kiegészítést és szerkesztést követően - a határidő utolsó napján sikerült a szakdolgozatot leadni.

VIII. Dr. Dobos János emlékének ápolása

Amennyiben dr. Dobos János emlékének ápolásával kapcsolatos eseményeket időrendben áttekintjük, akkor legelőször 2004-ben, a Rejtjel Kiadó gondozásában napvilágot látott *Nyomozási alapismeretek*⁶⁴ című szakkönyvet kell megemlíteni. A művet a szerző - szerény személyem - dr. Dobos János emlékének ajánlotta.

A következő állomás az 1991-ben megjelent *Kis nyomozástan* 2008-as, általam szerkesztett és kiegészített második kiadása volt⁶⁵ (ennek a könyvnek a továbbfejlesztett változata a 2020-ban megjelent harmadik kiadás).

A Magyar Bűnüldözők Szakmai Egyesülete 2010 márciusában alapította a *Dr. Dobos János-díjat*, 2013-ban pedig a háromfokozatú (arany, ezüst és bronz) *Dr. Dobos János emlékérmét*. A Dobos-díj adományozásával kapcsolatos ügyintézés, valamint a névadó emlékének ápolása alapvetően az Egyesület Közgyűlése által ugyancsak 2010 márciusában alapított *Dr. Dobos János-díj Eseti Bizottság* feladata volt (az „*eseti*” jelzőt már akkor sem értettem, és a mai napig nem világosodtam meg). A Dobos-bizottság helyébe 2017 májusától a *Dr. Dobos János-díj Társadalmi Kuratórium* lépett. A Dobos-

⁶³ *Rakkolás*: fáradhatatlan hajtás, talpalás, taposás (a munkában, a sportban). Kovács Gyula: Szleng-szótár (2016) i. m. 164. o.

⁶⁴ Kovács Gyula: *Nyomozási alapismeretek*. Budapest, Rejtjel Kiadó, 2004.

⁶⁵ Dobos János - Kovács Gyula: *Kis nyomozástan* (második kiadás). Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2008.

bizottság elnöki tisztjét a kezdetektől jómagam láttam el; a Kuratórium elnöke pedig Bárdy Tibor ny. r. ezredes lett. Bárdy Tibor lemondását követően 2020. május 29-től a Kuratórium elnökének dr. Kovács Lajos ny. r. ezredest választották. A Dobos-émlékérem adományozása az Egyesület Elnökségének a hatáskörébe tartozik.

Dr. Szomor Sándor szerkesztésében, és az Országos Rendőrfőkapitányság kiadásában 2011-ben megjelent *Jubileumi Emlékalbum Rendhagyó portrék* részében *A rendőr, aki már életében legenda volt* címmel dr. Dobos Jánosról egy pályaképet közölt.⁶⁶

Bárdy Tibor Dobos-díjas (2013)
Forrás: dr. Kovács Gyula/Fotó: ismeretlen

Az Obsitos Detektívek Egyesülete által 2013-ban alapított *Obsitos Detektívek Lapjának Múltidéző rovat*a folyamatosan tesz közzé egykori, leginkább a *Belügyi Szemlében* publikált Dobos-szakkikkeket (amelyek a Dobos-bibliográfiában szerepelnek). Az Egyesület 2016 júniusában sajnos megszűnt, de a lap tovább él (a lap tulajdonosa és alapító főszerkesztője én vagyok).

Dr. Dobos János születésének 80. évfordulója tiszteletére szerkesztésemben és a Patrocinium Kiadó gondozásában 2015-ben megjelent egy emlékkönyv, a *Dobos-könyv*.⁶⁷ Ugyanakkor a Magyar Bűnüldöző Szakmai Egyesülete a 2015. évet *Dr. Dobos János Emlékévként* nyilvánította. Az Emlékév alkalmából látott napvilágot az Egyesület által 2010-ben alapított *Magyar Bűnüldöző 2015-ös ünnepi száma*, amelyben számos Dobos-szakkikk olvasható. A lap alapító főszerkesztője egykori főiskolai tanárom, majd oktatótársam, a 2023. június 7-én, életének 76. évében elhunyt dr. Lakatos János⁶⁸ volt, akitől 2011 júliusában (a 2011/3-4. lapszámtól) vettem át a stafétabotot (ezt megelőzően - az alapítástól - a lap *Szakkikkek, tanulmányok* című rovatának a vezetője voltam). A lap főszerkesztői feladatait 2017-től dr. Pongrácz Alex⁶⁹ látja el.

A *Kriminovellák, zsarusztorik és egyéb történetek*⁷⁰ szerkesztésemben és kiadásomban 2016-ban (ténylegesen 2017. január 9-én) látott napvilágot. A mű, két Dobos-féle novellásfüzet, az 1991-ben megjelent *Kocsmák, vagányok, zsaruk* (Multimix Kft.) és a *Gyilkos betörők* (Intermédia Kft.) egybeszerkesztett, fényképekkel és egyéb hasznos információkkal kiegészített változata.

⁶⁶ SZOMOR i. m. 211-216. o.

⁶⁷ KOVÁCS Gyula (szerk.): *Dobos-könyv. Emlékkönyv Dr. Dobos János születésének 80. évfordulója tiszteletére*. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2015.

⁶⁸ *Lakatos tanár úrról a megemlékezés az Obsitos Detektívek Lapja* 2023/1-4. online számában a 139-145. oldalon olvasható. Címe: KOVÁCS Gyula: A Lakatos Jani - In memoriam dr. Lakatos János ny. r. ezredes.

⁶⁹ Dr. Pongrácz Alex PhD, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar (ÁNTK), Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék adjunktusa. Forrás: <https://antk.uni-nke.hu/tanszekek/kormanyzastani-es-kozpolitikai-tanszek/bemutakozas> (2025.06.03.).

⁷⁰ KOVÁCS (szerk., 2016) i. m.

Ezt követően - 2020. május 19-én - megjelent a *Kis nyomozástan harmadik, átdolgozott és kiegészített kiadása*,⁷¹ amely lényegesen korszerűbb az előző kettőnél. Az eredetileg 100, majd 138-ról 252 oldalra bővült szakkönyv új részeket és fejezeteket is tartalmaz. E kiadásban szintén olvasható az 'Ars criminalistica', dr. Dobos János torzóban maradt, és némi túlzással a 'halál torkában' írt műve, amely nyomtatásban 2015-ig sehol nem volt elérhető.⁷²

2022. december 19-én napvilágot látott - krimináltaktikai, kriminálmotodikai és kriminalisztikatörténeti értekezéseket tartalmazó - *Válogatott kriminalisztikai tanulmányokban olvasható egy pályakép dr. Dobos Jánosról*.⁷³

Az Obsitos Detektívek Lapja 2023/1-4. számú Jubileum kiadásában megjelent egy beszámoló a 2023. december 7-i Dr. dobos János emléknapról.⁷⁴ Ugyancsak ebben a lapszámban olvasható egy Dobos-pályakép: A kriminalista - A 20 éve elhunyt dr. Dobos János r. ezredes emlékére.⁷⁵

A bevezető részben (*In medias res*) írtam, miszerint dr. Dobos János 'tantárgy' a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán folyó Bűnügyi szakjogász szakirányú továbbképzésen (*Híres bűnügyek, híres kriminalisták*). Sőt, 2016-ban munkásságáról - Deczkyné dr. Thold Ildikó tollából - *szakdolgozat született*. Címe: *Szervezett bűnözés, ami nincs, és mégis van - In memoriam dr. Dobos János*⁷⁶ (szerény személyem volt a témavezető oktató).

A köteles tisztelet is azt parancsolja, hogy a Dobos-pályakép végén *felsoroljam azokat a kollégákat, akiket a Dobos-bizottság, illetve a Kuratórium Dobos-díjban részesített*:⁷⁷

- Dr. Dobos Jánosné, Terike (dr. Dobos János özvegye), 2011
- Kálmán Jenő nyá. r. ezredes (Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Rendőr-főkapitányság), 2011
- Gáti Zoltán nyá. r. alezredes (Tolna Megyei Rendőr-főkapitányság), 2012
- Bárdy Tibor nyá. r. ezredes (Országos Rendőr-főkapitányság), 2013
- Skultéti Árpád nyá. pü. alezredes (Nemzeti Adó- és Vámhivatal Dél-alföldi Regionális Bűnügyi Igazgatósága), 2014
- Bogdány Gyula r. alezredes (Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság), 2015
- Dr. Ulmann György nyá. r. ezredes (Országos Rendőr-főkapitányság), 2016
- Koós András nyá. r. alezredes (Győr-Moson-Sopron Megyei Rendőr-főkapitányság), 2017

⁷¹ DOBOS - KOVÁCS (2020) i. m.

⁷² KOVÁCS (szerk., 2015) i. m. 21-36. o.; DOBOS - KOVÁCS (2020) i. m. 197-217. o.

⁷³ KOVÁCS Gyula: Válogatott kriminalisztikai tanulmányok. Krimináltaktika, kriminálmotodika és kriminalisztikatörténeti értekezések. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022, 337-342. o.

⁷⁴ KEGLOVICSNÉ Mester Györgyi - KOVÁCS Gyula: Beszámoló a Dr. Dobos János Emléknapról. *Obsitos Detektívek Lapja* 2023/1-4. számú Jubileumi kiadás, 104-106. o.

⁷⁵ KOVÁCS Gyula: A kriminalista - A 20 éve elhunyt dr. Dobos János r. ezredes emlékére. *Obsitos Detektívek Lapja* 2023/1-4. számú Jubileumi kiadás, 127-138. o.

⁷⁶ A szakdolgozat harmadik részének szerkesztett változata - *A szervezett bűnözés az 1980-as évek Magyarországon* - címmel, az *Obsitos Detektívek Lapja* 2019/1-4. számában jelent meg: 57-70. o. (online) és 59-72. o. (nyomtatott).

⁷⁷ Forrás: <https://www.bunuldozok.hu/dobos-d%C3%ADj> (2025.06.03.). A Dr. Dobos János Emlékem kitüntettjeinek névsora a következő linken olvasható: <https://www.bunuldozok.hu/dobos-emi%C3%A9k%C3%A9rem> (2025.06.03.).

- Horváth József Attila r. alezredes (Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság), 2018
- Dr. Kovács Lajos nyá. r. ezredes (Országos Rendőr-főkapitányság), 2019
- Varga Sándor r. alezredes (Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság), 2019
- Dr. Dégi Endre nyá. r. dandártábornok (Somogy Megyei Rendőr-főkapitányság), 2020
- Kiss Irén r. alezredes (Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság), 2022
- Győrfi Emese r. alezredes (Fejér Vármegyei Rendőr-főkapitányság), 2024

IX. Az utókor vajon mit tud dr. Dobos Jánosról?

Dr. Dobos János, 2003. december 18-án, már 'csak' egy hír, pontosabban gyászír volt az újságok halálozási rovatában, egy-egy link az interneten, és egy rövid bejátszás az egyes számú (királyi) tévécsatornán, a korábban nevével fémjelzett *Kékfény* műsorában.

Gyászírek, katonai dísztemetés (dr. Dobos Jánost a Rendőrség saját halottjának tekintette), ahol - mások mellett - Bárdy Tibor, a pályatárs és barát, el-elcsukló hangon búcsúzott tőle, majd néma csend...

Dobos ezredest a halálakor még viszonylag sokan ismerték (noha 1991-ben visszavonult, de pl. 2002-ben, a Móri-ügy kapcsán is nyilatkozott). Napjainkban azonban már igencsak kevesen emlékeznek rá: rokonai, barátai, ismerősei, valamint volt munkatársai száma az eliramlott több mint 20 év alatt rendszeresen megfogyatkozott (az ugyancsak rendőrlégenda *Tonhauser László* r. ezredes, 2022. december 6-án; Dobos János *felesége, Terike*, 2023. május 30-án hunyt el), és az emlékek, ezek a speciális '*pszichikus nyomok*', az idő múlásával szintén elenyésznek.

Tudja-e ma bárki is, hogy valójában ki volt dr. Dobos János?

A kérdés nem hagyott nyugodni, végül - kíváncsiságomat kielégítendő, valamint a teljességre törekvéstől vezérelve - a régi, jól bevált internetes közvélemény-kutatás módszeréhez folyamodtam, és *Hoxa portálján*⁷⁸ egy kérdőívet tettem közzé, a következő válaszlehetőségekkel:

1. bűnügyi nyomozó (rendőr);
2. büntetőjogász, kriminalista;
3. főiskolai oktató;
4. szak- és közíró;

⁷⁸ Hoxa portál az életről és egyéb jóságokról... <http://www.hoxa.hu/> (2025.06.03.).

5. közszereplő, politikus;
6. énekes, zenész, zeneszerző;
7. képzőművész, művésztanár;
8. televíziós személyiség;
9. a felsoroltak közül több is (1-4. válaszlehetőség);
10. a felsoroltak közül több is (5-8. válaszlehetőség);
11. a felsoroltak közül több is (1-8. válaszlehetőség);
12. egyéb, az előzőekben fel nem soroltak közül;
13. nem tudok a kérdésre válaszolni.

A válaszok sorrendje a következőképpen alakult: a megkérdezettek

- a) 79,1%-a nem tudott a kérdésekre válaszolni (13. válaszlehetőség);
- b) 19,9%-a jól tudta a választ (1-2. és 9. válaszlehetőségek);
- c) 01,0%-a rosszul tudta a választ (6. és 11. válaszlehetőségek);
- d) a többi válaszlehetőséget nem jelölték meg.

A helyes válaszok, részletezve az alábbiak voltak:

- bűnügyi nyomozó (rendőr), 14,8% (1. válaszlehetőség);
- büntetőjogász, kriminalista, 0,5% (2. válaszlehetőség);
- a felsoroltak közül több is, 4,6% (9. válaszlehetőség).

A helytelen választ adók 1%-a - fele-fele arányban - közszereplőnek, politikusnak, vagy valami művészfélének vélte dr. Dobos Jánost. Ezzel összefüggésben jelezni kell, hogy '*a papírforma*', az általam gyanított lesújtó eredmény sajnos bejött.⁷⁹

⁷⁹ A közvélemény-kutatás eredményét első alkalommal 2015-ben a *Dobos-könyv*ben tettem közzé: Kovács (szerk., 2015) i. m. 201-203. o.

Szögezzük le (vagy mondjuk ki nyíltan): 2025 májusában, egy több mint félmillió regisztrált felhasználót számláló internetes közösségi portálon, a megkérdezettek négyötöde nem tudja, hogy dr. Dobos János, a hetvenes-kilencvenes évek ismert és elismert bűnügyi szakembere, a *Kékfény* című televíziós műsor közkedvelt szakértője, valamint főiskolai oktató és szakíró volt. Ez számomra elkeserítő.⁸⁰

*

Dr. Dobos János r. ezredes, aki már életében legenda volt, sajnos évek óta nincs köztünk: 2003. december 17-én váratlanul elhunyt (a kora reggeli kutyasétáltatás után, társasházi lakásuk bejáratai ajtaja előtt szívroham végzett vele). Hiányzik családjának, barátainak, ismerőseinek, és nem utolsósorban a szakmának.⁸¹

X. Epilógus, avagy szabálytalan utóhangok⁸²

Az Aranykéz utcai Pipacs Bár,⁸³ az egyik legendás vendéglátóhely, ahol a felső tízezer egy része mulatja az időt... Nem könnyű bejutni, de *'kicszelezem'* a libériás, díjbirkózóra hajazó portást (kerül, amibe kerül - nem volt kedvem *'meghúzni a zsaruzsugát'*⁸⁴), és belépek a helyiségbe.

Újra együtt: János és Terike sírja (Fiumei úti sírkert)
Forrás és fotó: Bárdy Tibor

A teremben enyhe cigarettafüst, vörös fények, valamint ugyanilyen színű drapéria és függönyök mindenütt. Halk zene szól (egy gitáros penget, a zongorista, a *'lófogú'* Dorisz énekel), a táncparketten néhány pár összesimulva andalog, jobbra csak himbálják magukat a zenére. A parkett körül kis asztalok, székek, beljebb boksok és szeparék. A bárpultnál mosolygós lányok ülnek (fiatalok, szépek, jól öltözöttek és eladók, persze, nem olcsók), a placcon elegáns felszolgálók suhannak. Éjfél elmúlt: szomorúan konstátalom, hogy lecsúsztam a bablevesről, ellenben nem vagyok már szomjas (ez utóbbit pozitívumként értékelem)...

⁸⁰ Hoxa portálján a kérdőív a mai napig aktív (és a jövőben is az marad), azért az eredmények idővel változhatnak. A kérdőív itt megtekinthető: <https://www.hoxa.hu/ki-volt-dr-dobos-ianos-1935-2003-szavazas> (2025.06.03.)

⁸¹ Dr. Dobos János életrajzáról Szántó-féle interjúban olvashatunk. SZÁNTÓ i. m. 139-147. o.

⁸² Ez a zárófejezet először *„Befejezés gyanánt, avagy egy nem szokványos utószó”* címmel a Dobos-könyvben jelent meg, majd *„Szabálytalan utóhangok”* címmel a Kis nyomozástan harmadik kiadásában látott napvilágot. Kovács (szerk., 2015) i. m. 203-204. o.; DOBOS - KOVÁCS (2020) i. m. 231-232. o.

⁸³ A *Pipacs Bár* Budapesten, az V. kerületben, az 1998. július 2-án Boros Tamás ellen elkövetett robbantásos merénylet miatt hírhedtté vált Aranykéz utcában, az 5. szám alatt üzemelt. A kétezres évek elején bezárt, később a Habibi Shisna Bár üzemelt a helyén.

⁸⁴ *Meghúzni a zsaruzsugát*: felmutatni a rendőrigazolványt.

Meglepően kevesen vannak, talán, ha félig tele a terem, a szokásos törzsközönség: fezőrök,⁸⁵ betörtölvajok, nepperek⁸⁶, zshiványok, élsportolók, néhány ismert művész (színészek és zenészek), és persze a 'lányok', akik a stricijeik óvó tekintetének kereszttüzeiben teszik a dolgukat. A félreeső asztaloknál néhány germó dekkol, mások hesszelik a lehetséges palimadarakat⁸⁷...

Beljebb lépek, és körülnézek: keresek valakit, habár igazából azt sem tudom, miképpen keveredtem ide... Hopp, megvan! Alacsony, sovány, őszes úr, a bárpulttal szemben, kissé görnyedten ül egy asztalkánál, ahonnan nem csak a lányok, hanem a bejárat is szemmel tartható. Farmernadrág, sportos cipő, ing, nyakkendő és az elmaradhatatlan piros, ujjatlan kötött mellény. A mellette lévő széken egy sötétszürke zakó hever, mintha valahonnan odaesett volna. Előtte ital (gondolom, konyak), a szájában cigaretta füstölög: igen, ő az, megtaláltam...

Közelebb megyek, és eszembe jut, innom kéne valamit, hogy szinten maradjak (messze még a hajnal). Az őszes úr egy könyvet olvas elmélyülten, amiből időnként fel-felüti a fejét, rápillant a pult körül viháncoló lányokra, a bejáratot fürkészi a tekintete, majd körülnéz a teremben, aztán ismét visszareved a könyvbe. Nekem úgy tűnik, mintha emberemlékezet óta ülne ott...

Lassan, komótos léptekkel elindulok felé. Ahogy közelebb érek, látom már, mit olvas: *Kis nyomozástan*, harmadik, átdolgozott kiadás. Hm... Vajon hogyan jutott hozzá!? Gyaníthatóan érdekli, mert ideoda lapozgat benne, majd nagy figyelemmel olvas tovább: néha bólint és mosolyog.

Megállok az asztala előtt: észrevesz, felpillant a könyv mögül, tekintetünk összeakad, hosszasan vizslat, farkasszemet nézünk. Reménykedem, talán még emlékszik rám, ősidők óta nem találkoztunk...

- Dobd le magad, faszikám, dellázom, amit piázol!⁸⁸

Helyet foglalok. Ő int, a felszolgáló ott terem: konyakot kérek, duplát, nem kicsit vagyok kiszáradva... Megérkezik az italom. Csendben ülünk, hallgatjuk a zenét, pásztázzuk a termet, bámuljuk a lányokat és a Pipacs korántsem egyszerű vendégeit, szóval, lazulunk...

Egyszer csak koccintásra emeli a poharát, fejével az asztalon heverő nyitott *Kis nyomozástan* felé bök, majd a szemembe néz:

- Ezt is egész frankón összehoztad. Mondd csak: érdekel ez még valakit egyáltalán?

⁸⁵ Fezőr: csaló, szélhámos, szédelő, iparlovag, kalandor, kerítő. Forrás: <https://idegen-szavak.hu/> - Idegen szavak gyűjteménye (2025.06.14.).

⁸⁶ Nepper: üzér, orgazda. Kovács (szerk., 2016) i. m. 163. o.

⁸⁷ Néhány germó dekkol, mások hesszelik a lehetséges palimadarakat: Néhány utálatos férfi várakozik, mások lesik a lehetséges balekokat. Kovács (szerk., 2016) i. m. uo.

⁸⁸ Magyarul: Foglalj helyet, barátom, fizetem, amit iszol.

Rámosolygok, nem válaszolok. Koccintunk, iszunk, nagyokat hallgatunk, nézünk... Pont azon töprengem, hogy nekem is illene fizetni egy rundot, habár nem vagyok felégve⁸⁹, amikor ismét megszólal:

- Köszönöm...
- Én köszönöm, tanár úr!

*

Lélekben, már sokszor koccintottam vele.

Forrás- és irodalomjegyzék

Felhasznált irodalom

- BAKOS Ferenc (szerk.): *Idegen szavak és kifejezések szótára*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978
- BODA József (főszerk.): *Rendészettudományi szaklexikon*. Budapest, Dialóg Campus Kiadó, 2019
- DECZKYNÉ dr. Thold Ildikó: A szervezett bűnözés az 1980-as évek Magyarországon. *Obsitos Detektívek Lapja* 2019/1-4. szám, 57-70. oldal (online) és 59-72. oldal (nyomtatott)
- DOBOS János - KOVÁCS Gyula: *Kis nyomozástan* (második kiadás). Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2008
- DOBOS János - KOVÁCS Gyula: *Kis nyomozástan. Dr. Dobos János születésének 85. évfordulója tiszteletére. Harmadik, átdolgozott kiadás*. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2020
- ENDRŐDY Géza: *A bűnügyi nyomozás kézikönyve - a m. kir. csendőrség, városi- és járási rendőrhatalóságok, valamint a vizsgálóbírák, királyi ügyészségek s általában a bűnügyekkel foglalkozó egyének részére*. Losonc, Kármán-féle Könyvnyomda, 1897
- FINSZTER Géza: A rendőr akadémiától az egyetemig. *Magyar Rendészet* 2021/különszám, 101-122. oldal
- JUHÁSZ József - SZŐKE István - O. NAGY Gábor - KOVALOVSKY Miklós (szerk.): *Magyar értelmező kéziszótár*. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1978

⁸⁹ Illene fizetni egy rundot, habár nem vagyok felégve: illeni fizetni egy kört, habár nem gazdagodtam meg. KOVÁCS (szerk., 2016) i. m. 163-164. o.

- KEGLOVICSNÉ Mester Györgyi - KOVÁCS Gyula: Beszámoló a Dr. Dobos János Emléknapról. *Obsitos Detektívek Lapja* 2023/1-4. számú Jubileumi kiadás, 104-106. oldal
- KOVÁCS Gyula (szerk.): *Dobos-könyv. Emlékkönyv Dr. Dobos János születésének 80. évfordulója tiszteletére.* Budapest, Patrocinium Kiadó, 2015
- KOVÁCS Gyula: A kriminalista - A 20 éve elhunyt dr. Dobos János r. ezredes emlékére. *Obsitos Detektívek Lapja* 2023/1-4. számú Jubileumi kiadás, 127-138. oldal
- KOVÁCS Gyula: *A kriminálmetodika rendszere, felépítése - A kriminálmetodika tételei egykoron és napjainkban.* In: KOVÁCS Gyula (szerk.): Válogatott kriminalisztikai tanulmányok. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022, 191-231. oldal
- KOVÁCS Gyula: A Lakatos Jani - In memoriam dr. Lakatos János nyá. r. ezredes. *Obsitos Detektívek Lapja* 2023/1-4. online szám 139-145. oldal
- KOVÁCS Gyula: *A rendőr, aki már életében legenda volt.* In: SZOMOR Sándor (szerk.): Jubileumi Emlékalbum a 125 éve alakult Budapesti Detektívtestület tiszteletére. Budapest, Országos Rendőr-főkapitányság, 2011, 2011-216. oldal
- KOVÁCS Gyula: *Nyomozási alapismeretek.* Budapest, Rejtjel Kiadó, 2004
- KOVÁCS Gyula: *Válogatott kriminalisztikai tanulmányok. Krimináltaktika, kriminálmetodika és kriminalisztikatörténeti értekezések.* Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2022
- SZÁNTÓ Gábor: *A Jamesz - Interjú a szerzővel.* In: KOVÁCS Gyula (szerk.): Kriminovellák, zsarusztórik és egyéb történetek. Budapest, Dr. Kovács Gyula [KGyul@]TM, 2016, 139-147. oldal

Internetes hivatkozások

- Bűnüldözők. Alapdokumentumaink. <https://www.bunuldozok.hu/alapdokumentumaink> (2025.06.02.)
- Bűnüldözők. Díjazottak. <https://www.bunuldozok.hu/d%C3%ADjazottak> (2025.06.13.)
- Bűnüldözők. Dobos Emlékérem. <https://www.bunuldozok.hu/dobos-eml%C3%A9k%C3%A9rem> (2025.06.03.)
- Bűnüldözők. Dobos-díj. <https://www.bunuldozok.hu/dobos-d%C3%ADj> (2025.06.03.)

- DEÁK Bill Gyula: *Ez a helyzet*. <https://www.youtube.com/watch?v=coMPUcLJvHg> (2025.06.01.)
- Digitális Irodalmi Akadémia (DIA). Moldova György életrajz. <https://dia.hu/dia-szerzok/moldova-gyorgy/eletrajz> (2025.06.02.)
- Dr. Kovács Gyula publikációi. <https://www.facebook.com/expolice1101/> (2025.06.01.)
- Hoxa.hu - Az életről és egyéb jószágokról... <https://www.hoxa.hu/> (2025.06.03.)
- Hoxa.hu - Szavazás. <https://www.hoxa.hu/ki-volt-dr-dobos-janos-1935-2003-szavazas> (2025.06.03.)
- Idegen Szavak Gyűjteménye. <https://idegen-szavak.hu/> (2025.06.14.).
- KIRICSI Zoltán: *Hogyan képződött a Kékfény?* http://comment.blog.hu/2007/05/20/hogyan_kepzodott_a_kekfeny (2025.05.31.)
- KIRICSI Zoltán: *Szabó László, te kedves.* https://comment.blog.hu/2006/11/14/szabo_laszlo_te_kedves (2025.05.31.)
- Könyv Guru - A könyves portál. <https://konyv.guru/miert-szolgaltam-a-rendszert-hat-volt-masik/> (2025.06.02.)
- LEGÁT Tibor: *A Kék fény vagánya.* <https://magyarnarancs.hu/tudomany/a-kek-feny-vaganya-96138> (2025.06.01.)
- Magyar Bűnüldözők Szakmai Egyesülete (Bűnüldözők). <https://www.bunuldozok.hu/> (2025.06.02.)
- Moly - Tudástár. <https://moly.hu/alkotok/szabo-laszlo-2/wikipedia> (2025.06.02.)
- Nemzeti Közszerológati Egyetem (NKE) Államtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Kar (ÁNTK).
- NKE ÁNTK Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék. <https://antk.uni-nke.hu/tanszekek/kormanyzastani-es-kozsopolitakai-tanszek/bemutakozas> (2025.06.03.)
- NKE Rendészettudományi Kar (RTK). Prof. Dr. Finszter Géza tudományos életútja. https://rtk.uni-nke.hu/document/rtk-uni-nke-hu/prof_-dr_-finszter-geza-tudomanyos-életutja.original.pdf (2025.06.02.)

- Pesti Srácok.hu - Még több „Kanyó András”. <https://pestisracok.hu/tag/kanyo-andras/> (2025.06.02.)
- Port - A KultPont. <https://port.hu/adatlap/szemely/legat-tibor/person-149505> (2025.06.02.)
- SEREG András: *Meghalt Tonhauser László*. <https://index.hu/belfold/2022/12/07/tonhauser-szervezett-bunozes-nyomozas/> (2025.06.02.)
- Signum Laudis. Dr. Láposi Lőrinc rendőr vezérőrnagy. <https://signum-laudis.hu/keptar/kep/2607-dr-laposi-lorinc-rendor-vezerornagy> (2025.05.31.)
- Topsisótár. Kriminalista jelentése. <https://topszotar.hu/idegen-szavak/kriminalista> (2025.06.01.)
- WikiSzótár.hu - Kriminalista szó jelentése. <https://wikiszotar.hu/ertelmezo-szotar/Kriminalista> (2025.06.01.)